

TRIBUNA

JAUME BARTUMEU CASSANY

Conseller general i membre del consell nacional de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra

Algunes xifres per tocar de peus a terra

Aquests dies entre Nadal i Cap d'Any s'omplen de resums i balanços que fan referència al passat alhora que intenten preparar-nos mentalment per encarar un futur que, per definició, és incert.

Fa gràcia veure com alguns això ho aprofiten per vantrar-se d'uns suposats èxits, que sempre són passat, sense fer cap projecció activa de futur.

Veiem ministres ja en plena campanya electoral, saltironant de micròfon en micròfon, fent veure que estan ocupant-se seriosament de problemes quan la dinàmica se'ls en va dels dits i la solució els és totalment desconeguda. Valgui com a exemple les patètiques declaracions del ministre Francesc Camp sobre la situació de l'execució de la sentència, favorable al Govern, en l'afer de la depuradora d'Anyós.

La propera campanya electoral hauria de permetre explicar les decisions que fins ara no s'ha tingut el valor d'adoptar.

Són decisions urgents perquè la situació del país és dramàtica, molt més del que es vol reconèixer.

És tan dramàtica que Antoni Martí intenta amagar-la amb mil i una maniobres de diversió: el creixement no arriba, la desocupació no baixa, els dèficits que ens havien promès de fer desapa-

rèixer no se'n van. I malgrat estalvis i retallades, l'endeutament públic no s'ha reduït.

Antoni Martí anunciava en el discurs del 31 de desembre que apareixen "síntomes que l'economia comença a recuperar-se".

I ja en el seu paper de candidat a la reelecció pretenia que havia "reforçat els sectors tradicionals" de la nostra economia.

Dissortadament els fets són tossuts i no ens podem deixar enganyar pels jocs de mans i de paraules d'un cap de Govern que fa mesos que només pensa en les eleccions.

Un repàs de les xifres ens ajudarà a veure la realitat de l'economia andorrana quatre anys després de l'onada taronja encapçalada per Antoni Martí.

El 9 de setembre del 2010 Andorra tenia 37.012 assalariats i quatre anys després, el 9 de setembre del 2014, els assalariats eren 34.135, un -7,7%.

Els sectors tradicionals de la nostra economia, que Antoni Martí pretén haver reforçat, estan molt malament. Les xifres parlen.

A la construcció hi treballaven, l'any 2011, 3.854

assalariats. El 2012 eren 3.227. El 2013 ja eren 2.810 i aquest 2014 ja només eren 2.697.

Al comerç hi treballaven, l'any 2011, 9.381 persones. El 2012 eren 8.975, el 2013 ja havien baixat a 8.700 i el setembre del 2014 només eren 8.616.

A l'hoteleria, de 4.768 assalariats el 2011 es va passar a 4.634 el 2012. El 2013 la xifra va baixar a 4.542 i se situava en 4.515 el setembre del 2014.

Durant aquests quatre anys només han guanyat assalariats tres sectors més: el financer, l'administració pública i les activitats personals i serveis personals.

Si ho mirem per la massa salarial mitjana, encara veiem més la magnitud del desastre.

L'any 2011 la massa salarial mitjana era de 75.259.405,45 euros i el 2012 havia baixat a 71.916.343,79 euros. El 2013 continua la davallada fins a 70.029.056,83 euros, que el setembre del 2014 ja se situen en 69.854.565,31 euros.

La massa salarial mitjana només augmenta en el sector financer i cau fortament a la construcció, el comerç i l'hoteleria.

Davallada que es veu més clara en l'evolució del salari mitjà: 2.014,90 euros el 2011, 2.008,37 euros el 2012, 1.995,12 euros l'any 2013 i 1.984,96 euros el setembre del 2014.

Aquestes dades demostren que en els últims quatre anys s'ha perdut gairebé un 10% del nombre d'assalariats i un 10% de la massa salarial. La mínima pujada d'assalariats i la baixada del salari mitjà, que seria més forta si no fos per l'efecte del sistema financer, mostra que sortim de la fase de contracció i entrem en una fase de substitució. Durant la fase de contracció s'han destruït llocs de treball (2011-2012-2013); ara, en lloc d'haver-hi una destrucció neta se substitueixen contractes a ple temps indefinits per contractes a temps parcial temporals, amb salaris més baixos. S'està precaritzant el mercat laboral seguint l'exemple del que ha passat a Espanya.

L'efecte de l'obertura econòmica és gairebé imperceptible en el mercat laboral fins ara.

Aquesta és la situació econòmica que ens deixa el Govern d'Antoni Martí. Un candidat al qual li manca serenitat en relació al passat i que té una evident dificultat per buscar el camí del futur.

Un camí que necessita parlar clar i exposar a la ciutadania la realitat de la situació, tocant de peus a terra i sense amagar les xifres reals.